

BIEGŁY SĄDOWY

eBook

**RADCA PRAWNY
PRZEMYSŁAW OSTRZYŻEK**



Szanowny Czytelniku !

Właściwie w każdej sprawie cywilnej dotyczącej zniesienia współwłasności nieruchomości, w sporach granicznych, o odszkodowanie za szkody budowlane i tym podobnych sprawach, występuje biegły sądowy.

W tym eBooku przybliżam rolę biegłego w sprawach sądowych.

Życzę przyjemnej lektury.

Przemysław Ostrzyżek

SPIS TREŚCI

WIADOMOŚCI SPECJALNE	3
BIEGŁY STAŁY I BIEGŁY AD HOC	6
OPINIA GŁÓWNA I UZUPEŁNIAJĄCA	9
AKTUALNOŚĆ OPINII	12
MOC WIĄŻĄCA OPINII	13
TŁUMACZE	16
OGŁĘDZINY	19
KOSZTY	25
NOTA PRAWNA	27

Jeśli w sprawie sądowej, którą właśnie prowadzisz, są potrzebne wiadomości specjalne które wymagają posiadania wiedzy specjalistycznej, to możesz złożyć sądowi wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego.

Takie wnioski są częste w sprawach o zwrot nakładów na nieruchomości, w sporach granicznych, o zniesienie współwłasności nieruchomości, o odszkodowanie z tytułu szkód budowlanych.

Często wynik dowodu z opinii biegłego może przesądzić o wygranej czy przegranej albo o wysokości odszkodowania.

Sądy okręgowe w całej Polsce prowadzą listy biegłych sądowych, które można przeglądać na stronach internetowych tych sądów.

Poniżej strona internetowa Biuletynu Informacji Publicznej - Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie.

Lista jest w formacie pdf i można ją skopiować na swój komputer.



bip

BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ
Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie

WŁADZE I ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚĆ SĄDU OBSŁUGA INTERESANTÓW E-WOKANDA WIĘCEJ

Na skróty Ochrona danych Konta bankowe Godziny pracy Dane podstawowe

Opłaty sądowe

Wydziały Sądu

Wzory i formularze

Rozprawy zdalne

Biegli sądowi

Lekarze sądowi

Mediacja

Skargi i wnioski

Informacje dla osób ze szczególnymi potrzebami

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie
ul. Poligonowa 3
04-051 Warszawa
tel.: (+48) 22 417-72-72
e-mail:
kontakt@warszawapraga.so.gov.pl
NIP: 527-24-63-389
KRS: 000039870

Biuro Obsługi Interesantów:
informacja telefoniczna tel.22 417-72-72
Czytelnia Akt tel.22 417-73-73
Biuro Podawcze tel.22 417-72-00
Sekretariat Rzecznika Prasowego tel.22 417-74-74
Bieżąca informacja o sprawach przez internet
- Portal Informacyjny:
<https://portal.waw.sa.gov.pl/#/login>

1. Administratorami Pani/Pana danych osobowych są Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie z siedzibą w Warszawie przy ul. Poligonowej 3, kod pocztowy 04-051 Warszawa, Prezes Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, Dyrektor Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie oraz Minister Sprawiedliwości, w zakresie realizowanych zadań.

2. Inspektorem ochrony danych w Sądzie Okręgowym Warszawa - Praga w Warszawie jest Dariusz Rzepczyński. Kontakt z inspektorem ochrony danych jest możliwy za pomocą e-maila: iod@warszawapraga.so.gov.pl lub telefonu 22 417 74 66.

więcej »

więcej »

Jest tam około sto głównych grup biegłych sądowych, a w każdej grupie jest po kilka, a nawet kilkanaście specjalności.

Są biegli rewidenci, biegli ustalający przyczyny pożarów, biegli zajmujący się urbanistyką, biegłych do spraw szacowania czynszów, kosztorysowania, melioracji, biegli do spraw architektonicznych - można tak wyliczać bardzo długo.

Do każdej sprawy o nawet bardzo wąskiej specjalności można znaleźć odpowiedniego biegłego.

Lecz trzeba liczyć się z koniecznością wpłacenia sądowi zaliczki na koszty biegłego, jeśli składamy taki wiosek.

Wysokość zaliczki każdorazowo ustala sąd.

Generalnie są dwie grupy biegłych.

Pierwsza grupa to **biegli stali**.

Są wpisani na listę biegłych sądowych sądu okręgowego na pięcioletnią kadencję.

Drugą grupę stanowią **biegli „ad hoc”**.

Ci drudzy są powoływani doraźnie do konkretnej sprawy i na co dzień nie są biegłymi.

Nie ma ich na liście biegłych.

Gdy jest potrzeba powołania takiego biegłego, to rekrutują się oni z instytutów naukowych, instytutów naukowo-badawczych, organizacji zawodowych, czy wyższych uczelni.

Może to być każda osoba bezstronna, mająca odpowiednie kwalifikacje.

Na przykład rzeczoznawca majątkowy nie wpisany na listę biegłych sądowych może występować w sprawie jako biegły, jeśli zostanie powołany przez sąd.

Dowód z opinii biegłego „ad hoc” ma identyczną wartość dowodową jak biegłego stałego.

W praktyce sądowej najczęściej powołuje się biegłych wpisanych na listę biegłych, ale prowadziłem kilka spraw w których sąd powoływał biegłego ad hoc.

Zawsze byli to wysokiej klasy specjaliści.



Biegły sporządza ustną albo pisemną opinię, to zależy od decyzji sądu.

Ale zwykle jest to opinia pisemna.

I do takiej opinii można zgłaszać uwagi.

Trzeba pamiętać o tym, że jeśli składa się wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, to należy wskazać tezę dowodową.

Czyli napisać, co dokładnie ma być udowodnione za pomocą opinii biegłego.

Sąd za nikogo tezy dowodowej nie sformułuje, co najwyżej ją zmodyfikuje.

Wyjątkiem jest sytuacja kiedy to sąd, działając z urzędu, sam powołuje biegłego sądowego.

Oprócz opinii biegłych, czyli opinii wydanych przez osoby fizyczne, sąd może zażądać **opinii od instytutu naukowego lub instytutu naukowo-badawczego.**

To sąd decyduje o tym, czy opinię ma sporządzić biegły - osoba fizyczna, czy może taki właśnie instytut.

Opinii instytutu naukowego czy naukowo-badawczego zasięga się wtedy, gdy problem jest szczególnie złożony i z tego względu wymaga wyjaśnienia przez zespół specjalistów o szczególnie wysokim stopniu przygotowania praktycznego lub teoretycznego i gdy jest konieczne wykorzystanie najnowszych wyników badań naukowych, przeprowadzenie testów w laboratoriach, czy wykonanie skomplikowanych badań.

Takie opinie powinny być sporządzone przez nie mniej niż dwóch pracowników instytutu i zawsze są pisemne.

Sąd dwa rodzaje opinii biegłych:

- 1. opinia główna**
- 2. opinia uzupełniająca.**

Opinia uzupełniająca jest opinią dodatkową wobec opinii głównej i biegły sporządza ją na polecenie sądu wtedy, gdy opinia główna okaże się niewystarczająca.

Niekiedy sąd dopuszcza dowód z opinii kolejnego biegłego.

Dzieje się tak wtedy, gdy sąd dojdzie do wniosku, że dotychczasowe opinie biegłych są **rozbieżne**.

Jednak sąd nie ma takiego obowiązku, to tylko uprawnienie.

Dotychczasowi biegli mogą bowiem usunąć rozbieżności sporządzając opinie uzupełniające.

Dopiero gdy nie da się rozbieżności usunąć, to można wnioskować o powołanie kolejnego biegłego.

Opinia biegłych może być łączna.

Znaczy to tyle, że jedną opinię sporządza dwóch lub więcej biegłych tej samej specjalności i wtedy jest to taka opinia wspólna.

Jest też **opinia kompleksowa** kilku biegłych, każdy o innej specjalności.

Najczęściej chodzi o specjalności zbliżone, gdy każdy z biegłych przeprowadza jakieś badania cząstkowe, a następnie wszyscy opracowują jedną opinię na podstawie tych cząstkowych badań.



Wtedy powstaje jedna opinia, mająca jedną, wspólną ocenę i jedną konkluzję.

Zdarzają się **opinie wariantowe** kiedy biegły wskazuje na różne możliwości - na przykład - przebiegu jakiejś już od dawna nieistniejącej instalacji, a sąd przyjmie jeden z wariantów w zależności od innych ustaleń lub oceny pozostałego materiału dowodowego.

Każda opinia powinna być **aktualna**. To znaczy, że aktualność opinii ocenia się na datę wydania wyroku.

Praktyczne znaczenie wymogu aktualności opinii mają sprawy w których potrzebna jest wycenia wartości rynkowej nieruchomości.

Nie chodzi o aktualność dokładnie w dacie wydania wyroku.

Wahania cen nieruchomości ocenia się zwykle mając na uwadze ostatni rok, zatem jeśli opinia jest wydana

kilkanaście tygodni lub parę miesięcy przed datą wyroku, to jest to opinia aktualna.

Samo sporządzanie opinii trwa bowiem około miesiąca, a potem jeszcze każda ze stron ma prawo zgłaszania swoich uwag, sąd może też zażądać opinii uzupełniającej. To wszystko trwa jakiś czas.

W każdym razie przyjmuje się, że opinia o wartości nieruchomości może być wykorzystania przez okres dwunastu miesięcy od daty jej sporządzenia.

Potem konieczne jest potwierdzenie jej aktualności, bądź sporządza się nową opinię.

Opinia biegłego nie ma dla sądu mocy wiążącej.

Sąd sam ocenia opinię według zasady swobodnej oceny dowodów.

Opinia biegłego ma bowiem na celu tylko ułatwienie sądowi dokonania należytej oceny

zebranego materiału dowodowego, a nie zastąpienie sądu w tej ocenie.

Biegły w opinii bowiem nie ustala faktów a jedynie ocenia fakty istniejące, już znane. Ustalenie faktów następuje w wyniku innych środków dowodowych, na przykład w wyniku



dowodów z dokumentów, planów, map, fotografii lub z oględzin.

Biegły sądowy nie jest tytułem zawodowym.

To funkcja którą się pełni przez okres kadencji.

Tytułem „biegły sądowy” można się zatem posługiwać wyłącznie w związku z czynnościami zleconymi przez sąd.

Nie można posługiwać się tym tytułem przy okazji wykonywania innych czynności.

Na przykład wykonując zawód rzeczoznawcy majątkowego i wyceniając dzieło sztuki na prywatne zlecenie nie można używać tytułu „biegły sądowy” lecz „rzeczoznawca majątkowy”.

Odrębną kategorię stanowią tłumacze.

Nie są oni biegłymi sądowymi ale stosuje się do nich przepisy o biegłych.

W sądowej procedurze cywilnej jest mowa o dwóch rodzajach tłumaczy:

- 1. o tłumaczach przysięgłych**
- 2. i po prostu o tłumaczach, czyli nie przysięgłych.**

Tłumacz przysięgły dokonuje oficjalnego przekładu dokumentu obcojęzycznego.

Nawet gdy strony i sędzia doskonale znają język obcy, w którym jest sporządzony dokument, to gdy

dokument jest dowodem w sprawie należy dokonać jego oficjalnego tłumaczenia.

Wynika to z konieczności rozdzielenia funkcji sędziego od funkcji tłumacza.

Musi istnieć obiektywny i niezależny od umiejętności językowych sądu i stron punkt odniesienia, pozwalający na rzeczową i bezstronną interpretację tekstu.

Inni tłumacze natomiast, czyli tłumacze nie będący tłumaczami przysięgłymi, mogą dokonywać przekładu „na żywo” gdy jest przesłuchiwany świadek nie znający dostatecznie języka polskiego.

W takiej sytuacji sąd wezwie tłumacza nawet wtedy, gdy sędzia i strony doskonale znają język którym posługuje się świadek.

Takim tłumaczem może być pracownik sądu, ławnik, czy inna osoba znająca dostatecznie potrzebny język obcy.

W praktyce sądowej tłumaczem „na żywo” zazwyczaj jest tłumacz przysięgły, choć przepisy nie nakładają

wymogu korzystania z tego rodzaju wykwalifikowanych tłumaczy.

Wynika to po prostu z większego zaufania do osoby posiadającej uprawnienie do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego aniżeli do osoby która takiego uprawnienia nie posiada.

Chodzi o zaufanie do kwalifikacji.



Kolejną kategorią tłumaczy są **tłumacze języka migowego.**

Mogą być biegłymi sądowymi wpisanymi na listę biegłych sądu okręgowego ale mogą też nie być biegłymi i wykonywać czynności tłumaczy języka migowego do których tylko stosuje się przepisy o biegłych.

To zależy czy w sprawie chodzi o tłumaczenie, czy o opinię dotyczącą wiadomości eksperckich w sprawie.

Na przykład o odszkodowanie z powodu błędnego tłumaczenia z języka migowego.

Wtedy mamy do czynienia z biegłym sądowym specjalistą języka migowego, a nie z tłumaczem tego języka.

Biegli sądowi biorą też udział w oględzinach.

Oględziny to urzędowe oglądanie kogoś lub czegoś.

Czasem lepiej, aby sąd obejrzał jakąś rzecz czy miejsce.

Na przykład biegły ogląda miejsce wypadku na terenie budowy albo dźwig budowlany którego obejrzenie jest istotne aby ustalić stan techniczny.

Oględziny potocznie nazywane są „wizją lokalną”, co dość dobrze oddaje istotę oględzin.

Można też spotkać się z określeniem „naoczna sądowa” ale to termin bardzo archaiczny i niemalże zapomniany.

Oględziny to badanie osób, jakiegoś miejsca lub rzeczy i takie badanie może być przeprowadzone nie tylko przez oglądanie, czyli za pomocą zmysłu wzroku, ale także za pomocą słuchu, dotyku, powonienia czy smaku.

Przedmiotem oględzin może być zatem każda istniejąca rzecz, miejsce lub osoba.

Oględziny mogą dotyczyć także zwierząt, ponieważ w rozumieniu prawa cywilnego są one rzeczą.

Dokument też jest rzeczą, ale nie podlega oględzinom ponieważ dowód z dokumentu jest odrębnie uregulowany.

Lecz gdy chodzi o jakieś cechy zewnętrzne dokumentu, cechy nośnika na jakim został



sporządzony, to przeprowadza się oględziny dokumentu.

Dowód z oględzin może być przeprowadzony na sali rozpraw w gmachu sądu, jak i poza gmachem sądu, w określonym miejscu - na jakiejś drodze, placu czy we wnętrzu budynku.

Jeśli przedmiot oględzin da się dostarczyć do sądu, to oględziny przeprowadza się na sali rozpraw.

A jeśli nie da się dostarczyć, to poza gmachem sądu.

Może być sytuacja, że nie posiadasz przedmiotu oględzin, lecz ktoś inny jest w jego posiadaniu.

W tej sytuacji ta osoba ma prawny obowiązek ułatwić dostęp do przedmiotu oględzin.

I tylko z ważnych przyczyn ta osoba może domagać się zaniechania oględzin.

Lecz te przyczyny, czy istotnie są ważne czy nie są, podlegają ocenie sądu który może ukarać grzywną osobę która bezzasadnie nie udostępnia przedmiotu oględzin.



Oględziny mogą być przeprowadzone przez sąd z udziałem bądź bez udziału biegłych.

Z udziałem biegłych sąd przeprowadza oględziny wtedy gdy są potrzebne wiadomości specjalne po to, aby prawidłowo zarejestrować spostrzeżenia wynikające z tych oględzin.

Sąd może też zlecić wydanie opinii przez biegłego po uprzednim zapoznaniu się przez biegłego z określoną rzeczą czy miejscem.

Wtedy biegły udaje się do określonego miejsca w celu dokonania oględzin, a dopiero potem sporządza opinię.

Jest to częste w sprawach dotyczących robót budowlanych, kiedy biegły inżynier do spraw budownictwa lądowego musi zapoznać się ze stanem robót, jakością ich wykonania albo po to, aby sporządzić kosztorys.

Może to być biegły kartograf który z oględzin jakiejś nieruchomości sporządzi plan lub mapę.

Podczas oględzin biegły pełni rolę pomocnika sędziego.

Obowiązkiem biegłego jest wskazanie na istotne lub specjalne cechy oglądanego przedmiotu lub miejsca i udzielanie sędziemu pomocy w prawidłowym i precyzyjnym sformułowaniu opisu przedmiotu oględzin.

Udział biegłych w oględzinach wiąże się z kosztami.

Jeśli to ty zgłosiłeś wniosek o dopuszczenie dowodu z oględzin z udziałem biegłych, to sąd wezwie do uiszczenia zaliczki na koszty udziału biegłych, która będzie rozliczona w końcowym rozstrzygnięciu o kosztach postępowania.

Jeśli sprawę wygrasz, to przeciwnik będzie musiał kwotę zaliczki zwrócić.

Zatem na koszty procesu, jakie trzeba ponieść, składają się nie tylko opłata sądowa od pozwu oraz wynagrodzenie prawników, ale także wszelkie inne koszty, takie jak wynagrodzenie biegłych za sporządzenie opinii, ich udział w oględzinach, stawiennictwo do sądu, wydatki.

\Koszty procesu mogą być dość wysokie i gdy sąd wyda już postanowienie o kosztach biegłych lub końcowe rozstrzygnięcie o kosztach procesu, to warto się temu dokładnie przyjrzeć i skonsultować z profesjonalnym prawnikiem, praktykiem w sprawach sądowych - radcą prawnym lub adwokatem.

Postanowienie o kosztach jest bowiem zaskarżalne do sądu II instancji.

Jeśli Czytelnik chciałby pogłębić wiedzę, to zapraszam na blog prawniczy na stronie www.ostrzyzek.pl

Radca Prawny

Przemysław Ostrzyżek

ostrzyzek.pl



NOTA PRAWNA

Ten eBook jest objęty moimi autorskimi prawami osobistymi i majątkowymi. Zawartość eBooka można udostępnić nieodpłatnie tylko osobom bliskim. Bez pisemnej zgody nie można kopiować, udostępniać, zwielokrotniać ani publikować tekstu w całości lub we fragmentach, ani w internecie ani w inny sposób.

Dozwolone jest tylko korzystanie z eBooka na własne potrzeby prywatne.

Wydanie I.

Tekst, zdjęcia i projekt graficzny Przemysław Ostrzyżek

Warszawa, listopad 2022



ISBN 978-83-966520-1-0

